

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 437/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

22/2011. (II. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. október 24-én előterjesztett **panaszát** a 2011. február 9-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a M. Városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2010. október 24-én, elektronikus úton előterjesztett panaszbeadványában a rendőrség 2010. október 23-án 15 órakor foganatosított rendőri intézkedését kifogásolta, és kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2010. október 23-án 15 órakor M. Városban, a benzinkút területén lévő autósóba szeretett volna beállni VW Golf 2 típusú gépjárművével, de mivel voltak az autósóban, ezért beállt az autósó előtti felfestett jelre. Gépjárművének motorját nem állította le, de a pótkulcsra levő rádiós távirányítós központi zárral lezárta a kocsit, majd bement megvásárolni a jegyet az automatához, ami a panaszos szerint kb. húsz másodpercig tartott. Ezalatt egy rendőr a gépjárműve elé állt, és lenéző hangnemben kérdezte, hogy kié az autó. Erre a panaszos közölte, hogy az övé a gépkocsi. Rendőr ezt követően megkérdezte tőle, hogy „tudod-e hogy ezért feljelenthetnélek?” A panaszos válaszolt, hogy „nem, de miért is?” A rendőr ezt követően

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

figyelmeztette a panaszost, hogy ne szemtelenkedjen vele. A panaszos erre akként válaszolt, hogy „de én nem szemtelenkedem, csupán megkérdeztem, hogy miért is”. Eközben kinyitotta a kocsit, és beült a gépjárműbe, hogy az iratait átadja. Ezt követően a rendőr megkérdezte a panaszost, hogy feljelents-e vagy csekket kér. A panaszos erre azt mondta, hogy jelentse csak fel, mert még mindig nem közölte az intézkedés indokát. A járőr beült a rendőrautóba, a panaszos eközben elővette a telefonját, és bekapcsolta a hangrögzítést, mert már előre tudta, hogy az intézkedés nem jogszerű. Felvette az intézkedést végig, álláspontja szerint a rendőr olyan hangnemben beszélt vele, amely nem megengedhető egy rendőrtől, ezért kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

A panaszos ezen beadványát 2010. november 15-én írásban megerősítette.

3) A panaszos 2010. december 27-én, postai úton megküldte az általa készített hangfelvételt CD lemezen. Egyúttal a CD lemezre rögzített, „txt” kiterjesztésű fájlban kiegészítette panaszát. Előadta, hogy azért beszélt „ilyen” hangnemben a rendőrrel, mert a rendőr az igazoltatás elején tegeződve és lekezelően szolt hozzá.

A csatolt 4 perc 56 másodperc hosszú hangfelvétel rossz minőségű, sok helyen – különösen a 3 perctől - nem érthető a beszéd. A felvételen hallatszik, hogy az intézkedő rendőr és a panaszos tegeznek egymást. A rendőr többször rászól a panaszosra, hogy ne szemtelenkedjen vele, mert még van másfél éve, és aztán leszerel. A panaszos megkérdi, hogy „aztán mi lesz, verekszünk”. A rendőr közli, hogy nem verekednek, csak nem szereti, ha szemtelenkednek vele. A panaszos többször megkérdezi trágár szavak kíséretében, hogy miért gond, hogy odaállt a kocsihoz. A rendőr válasza a következő: „Nem azzal van a gond, hanem a hangnimmel, amivel beszélsz velem. Ha nem lenne rajtam az egyenruha, nem beszélnél így velem. De ha gondolod, gyere le a konditerembe, mindig ott vagyok, ott szoktam edzeni, és akkor ott lejátsszuk. Ahogy gondolod, csak azért mondom, mert akkor már nincs rajtam egyenruha.”

Panaszos erre úgy reagált: „Miért, az most valamire feljogosít téged, hogy egyenruhád van? Én ugyanígy beszélek mindenkivel!” Mire a rendőr a következőket mondta: „Láthatod én most is úgy beszélek veled, normálisan. Miért kell flegmáskodni velem? Én normálisan kérdeztem meg.”

Ezek után hallható, hogy ismét vitatkoznak, a rendőr közli, hogy őt nem kell magázni, de legalább az egyenruhára legyen tekintettel a panaszos. Ezt követően vita alakul ki arról, hogy a rendőrt lefotózta-e vagy sem a panaszos, majd a folytatódó adatrögzítés során a rendőr elmondja, hogy neki főiskolai végzettsége van, tanítóképző, de így többet keres, és másfél év múlva megy nyugdíjba, míg a panaszosnak csak szakmunkás bizonyítványa van. Megkérdi, hogy elismeri-e a szabálysértést a panaszos, aki nemmel felel, ezért tájékoztatja a rendőr arról, hogy feljelenti, mert járó motorral őrizetlenül hagyta a gépjárművét. Ebből ismét vita alakul ki a felek között. A panaszos még valamit mond a rendőrnek, de az nem érthető. A rendőr erre válaszol: „Ugye tudod, hogy nem jóval kezdtél ki” A panaszos ingerülten visszaszól: „Miért, akkor majd elveszed a jogsimat?”

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez, és kérte, hogy nyújtsanak tájékoztatást a tekintetben, hogy történt-e a helyszínen rendőri intézkedés, mi történt az intézkedés során.

A rendőrség a Testület felvilágosítás-kérésére az alábbi iratokat bocsátotta rendelkezésre:

1) A Megyei Rendőrkapitányság vezetője 2010. december 6-án kelt átiratában előadta, hogy 2010. október 23-án, M. város területén közterületi szolgálatot ellátó M. Városi Rendőrkapitányság beosztottai észlelték, hogy a panaszos gépjárműve a benzinkút autómosója előtt járó motorral, benne hagyott indítókulccsal, letekert vezetőoldali ablakkal és nyitott ajtóval, őrizetlenül hagyva áll.

Tekintettel arra, hogy a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) várakozással kapcsolatos 41. § (7) bekezdésében írt szabályának megszegéséről volt szó, amely az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs.r.) 54. § (1) bekezdésébe ütköző szabálysértés, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007 (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése alapján a rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 1. § (2) bekezdés b) pontja és a 44. § által biztosított jogkörben, a Szolgálati Szabályzat által előírt kötelezettség alapján intézkedtek tehát, a panaszost az Rtv. 29. §-a alapján igazoltatták is, majd vele szemben írásban feljelentéssel éltek. A szabálysértési eljárás a M. Városi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályán 07804/581/2010. Szabs. számon folyamatban van.

A rendőrök által készített jelentések alapján a panaszos a helyszínen a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, a rendőröket sértegette és már ott utalt arra, hogy panaszt fog tenni ellenük, sőt a későbbiekben az intézkedő rendőröknek üzent, hogy állásukból kirúgátja őket, illetőleg akkor nem tesz panaszt, ha feljelentésüket nem készítik el. Ez utóbbi körülmény kapcsán, mivel a panaszjog gyakorlása vagy nem gyakorlása, jogilag szabályozott volta miatt jogtalan előny ígéretének nem tekinthető, illetőleg a jogszerű eljárás akadályozására sem tűnik alkalmas fenyegetésnek, nem adott alapot hivatalos személy elleni vagy közélet tisztasága elleni bűncselekmény gyanújának megállapítására a panaszossal szemben.

A rendőrök által készített jelentések alapján az Rtv. 20. § (2) bekezdésben írt tájékoztatás megtörtént, azon túl, hogy a panaszos az intézkedők megítélése alapján panaszjoga és panasztételi lehetőségei kapcsán egyébként is kellő tájékozottságot mutatott.

Egyebekben a panaszos a rendőri intézkedéssel szemben panaszt a rendőrségen nem terjesztett elő, annak vizsgálata nincsen folyamatban.

2) A M. Városi Rendőrkapitányság vezetőjének 2010. december 15-én kelt 07040-2089-1/2010 Ált sz. levele az 1. pontban ismertetett átirathoz képest további releváns információkat nem tartalmazott.

3) Az intézkedő r. törzsszázlós 2010. december 15-én kelt 07040/502030/2010/id. sz. jelentésében előadta, hogy 2010. október 23-án 14 óra 45 perckor gépkocsizó járőrszolgálatot látott el r. őrmester társával. Az ellenőrzése során M. Városban, a 81. számú főút mellett található töltőállomáson is megjelentek. Itt figyelmesek lettek egy, az autómosó bejáratával szemben, attól kb. 4-5 méter távolságra parkoló személygépkocsira, amelynek motorja járt, és a vezetőoldali ajtóban lévő ablak kb. 10-15 cm-re letekert állapotban volt, továbbá a vezetőoldali első ajtó nem volt teljesen becsukva. A gépkocsiban nem tartózkodott senki, az őrizetlenül parkolt.

Mivel a gépjármű közelében senki nem tartózkodott, ezért a gépjármű elé leparkoltak, elsősorban azért, hogy az esetleges bűncselekményeket megelőzzék. Ezt követően észlelték, hogy a gépkocsi vezetője a benzinkút boltjából kifelé jön a gépkocsija felé. A gépkocsi ajtaját mindenféle zár kinyitása nélkül a kilincsnél fogva nyitotta. Nevezett személlyel az intézkedő járőr közölte, hogy a KRESZ 41. § (7) bekezdése alapján szabálysértést követett el, ami miatt helyszínbírságot szab ki rá. Nevezett személy a szabálysértést nem ismerte el, a helyszíni bírságot nem fogadta el. Ezt követően közölte vele a járőr, hogy szabálysértési feljelentést tesz ellene. A panaszos válaszul szitkozódni kezdett.

Ezután a rendszeresített igazoló lapra rögzítette a szabálysértő adatait. Az adatrögzítést követően megkérdezte a panaszost, hogy aláírja-e az igazoló lapot. A panaszos ezt megtagadta, mondván, hogy úgysem lesz ebből az egészből semmi, mert van ismerőse valamilyen testületnél és az egész ügy el lesz intézve, ebből rá nézve nem lesz semmilyen hátránya, majd ő azt az ismerőse útján elintézi.

A feltett kérdésre válaszolva a panaszos szemtelen hangnemben több olyan kérdést is feltett a járőrnek, kezében mobiltelefonját az intézkedő járőrre irányítva, amely az intézkedéssel nem volt kapcsolatos.

A panaszos az intézkedés végén közölte a járőrökkel, hogy panaszt tesz ellenük. A járőr közölte a panaszossal, hogy panaszát megteheti bármelyik rendőrségen, vagy más erre hivatott szervnél.

Az intézkedést elköszönéssel zárták a rendőrök, melyet a panaszos nem viszonzott.

Továbbá kitér még arra a járőr, hogy a panaszos azt üzenete neki egy rendőr kollégája által, hogy ha nem írja meg a feljelentést ellene, akkor ő nem tesz ellene panaszt! Mőron azt hírszteli ismerősei körében, hogy úgy is kirúgatja a járőrt a testülettől.

4) Az intézkedő r. őrmester 2010. december 15-én kelt 07040/512030/2010/id. sz. jelentésében előadta, hogy 2010. október 23-án 14 óra 45 perckor gépkocsizó járőrszolgálat során a 81. számú főút mellett elhelyezkedő töltőállomásnál ellenőrzés alá vont járőrtársával egy személygépkocsit. A gépkocsi a töltőállomáson lévő autómosó bejáratával szemben állt, attól kb. 4-5 méter távolságra.

Az intézkedés azért kezdeményezték, mert a gépjármű vezető oldali ajtajának üvege résnyire letekert állapotban volt, a gépkocsi motorja járt, valamint őrizetlenül parkolt a töltőállomáson. Mivel a gépjármű közelében érkezésük idején senki nem tartózkodott, ezért a gépjármű elé leparkoltak, elsősorban azért, hogy az esetleges bűncselekményeket megelőzzék (gépkocsiból lopás, gépjárműlopás). Megvárták, míg megérkezik a gépjármű vezetője, aki a shop részről jött ki a gépkocsijához.

A gépjármű vezetőjét intézkedés alá vonta a járőrtársa, míg ő az intézkedést biztosította. A panaszossal közölték, hogy szabálysértést követett el a KRESZ 41. § (7) bekezdése alapján, amely miatt helyszíni bírság kiszabását helyezték kilátásba, de nevezett ezt nem fogadta el, erre tekintettel a járőrtársa közölte vele, hogy akkor ellene szabálysértési feljelentést kezdeményeznek.

Az intézkedést a panaszos mindvégig akadályozta, szemtelen, sértő szavakat használt az intézkedő járőrtársával szemben. Pl.: „Azt hiszed, hogy egyenruha van rajtad, és mindent megtehetsz?”

Továbbiakban az intézkedés során az is elhangzott, hogy neki úgyis van ismerőse valamilyen testületnél és ebből nem lesz semmilyen ügye, mert majd ő azt az ismerőse útján elintézi.

Fenti személy az intézkedés végén közölte a járőrökkel, hogy panaszt tesz ellenük. Az intézkedés során úgy tűnt, hogy a panaszos tisztában van a jogi lehetőségeivel, alátámasztja ezt az a közlése is, hogy a Panasztestületen keresztül már több hasonló ügyet is lerendezett, ezáltal abból neki semmilyen hátrányos következménye nem származott.

Az intézkedést elköszönéssel zárták a járőrök, melyet a panaszos nem viszonzott.

5) M. Városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály KBM Csoportjának 07040/502030/2010/id. sz. 2010. október 27-én kelt feljelentése szerint a szabálysértés 2010. október 23. napon 14 óra 45 perckor történt. A feljelentésre a KRESZ 41. § (7) bekezdésébe ütköző szabálysértés elkövetése miatt került sor. Az intézkedő járőr a járőrözés során a M. Városban található benzinkútnál arra lett figyelmes, hogy egy személygépkocsi járó motorral és vezetőoldali ajtó letekert ablakkal résnyire nyitott állapotban őrizetlenül parkol. A gépkocsi vezetője a benzinkút shop része felől érkezett a kocsihoz.

A gépkocsi vezetőjét igazoltatta a járőr, majd közölte vele, hogy szabálysértést követett el, amiért helyszínbírságot szab ki. Nevezett személy a szabálysértést nem ismerte el a helyszíni bírságot nem fogadta el. Ezt követően közölte vele a járőr, hogy szabálysértési feljelentést tesznek ellene.

Nevezett személy az intézkedés során szemtelen, sértegető szavakkal és hangnemben, provokálóan viselkedett és közben azzal fenyegetőzött, hogy az intézkedés ellen panasszal fog élni.

III.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (továbbiakban: Alkotmány) 59. §. (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez fűződő jogát, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való jogát és a 2. §. (1) bekezdésben rögzített jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát.

1) A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a sérelmezett események vizsgálatára a hatásköre kiterjed-e.

A Testület hatáskörét a Rtv. 92. §(1) bekezdése rögzíti, ennek értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány és a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
  - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
  - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszosok a rendőrök fent ismertetett közlekedésrendészeti intézkedését, illetőleg a rendőrök ennek során tanúsított magatartását kifogásolták, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92. § (1) bekezdés, illetőleg a 44. § alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja, mert a szabálysértési eljárást a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény és a Szabs.r. rendelkezései alapján folytatták le.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a szabálysértési feljelentést megelőző közlekedésrendészeti intézkedés (és az ennek keretében foganatosított igazoltatás) jogszerűségét és indokoltságát.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. §-a értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása. A rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

- a) általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését;
- b) szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében;
- e) közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A KRESZ 41. § (7) bekezdése a várakozás szabályai között akként rendelkezik, hogy a járművet őrizetlenül hagyni abban az esetben szabad, ha a vezető gondoskodott arról, hogy a jármű önmagától el ne indulhasson, és illetéktelen személyt el ne indíthassa.

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 54. §-a szerint a közúti közlekedés szabályainak kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el az, aki KRESZ 3. § (2) bekezdésében, 48. § (4), (7) és (9) bekezdésében, 48. § (12) bekezdés c) és d) pontjában, valamint 51. §-ában meghatározott rendelkezés megsértése kivételével a közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a jelen rendelet 42-51. § szerinti szabálysértés nem valósul meg. Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a rendőrség, továbbá a KRESZ 40-41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő helyszíni bírságot szabhat ki.

A Testület továbbá utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat 3. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testület egyúttal fel kívánja hívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja, ugyanis a Testület nem járhat el szabálysértési hatóságként, szabálysértési felelősség fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítására hatásköre nem terjed ki. Azt azonban vizsgálnia kell, hogy egy adott helyzetben a szabálysértés minimális gyanúja fennállt-e, mert enélkül azoknak az egyébként a hatáskörébe tartozó rendőri intézkedéseknek az értékelésére nem lenne képes, amelyek alapja a rendőrség szerint valamely szabálysértés elkövetése.

A szabálysértési feljelentés szerint az intézkedő rendőr járőrszolgálat ellátása során észlelte, hogy a panaszos gépjárműve lezáratlanul, járó motorral, őrizetlenül áll egy benzinkút előtt. A panaszos előadása a rendőr leírásától mindössze annyiban tér el, hogy azt állítja, gépjárművének motorját valóban nem állította le, de a pótkulcon levő rádiós távirányítós központi zárral lezárta a kocsit. A Testület megítélése szerint a panaszos és a rendőr elmondásában egybehangzó körülmények, vagyis hogy a panaszos gépkocsija járó motorral és őrizetlenül állt a benzinkúton, a rendőrök oldalán intézkedési kötelezettséget teremtettek, hiszen megalapozták a szabálysértés elkövetésének olyan csekély fokú gyanúját, amely a rendőri fellépést megalapozta.

A fenti jogszabályi hivatkozások alapján a Testület úgy véli, hogy az intézkedő rendőrök helyesen ítéletek meg a gyanú fennállását és megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában jártak el akkor, amikor intézkedést kezdeményeztek a panaszossal szemben.

3) A panaszos beadványában sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök úgy kezdtek intézkedni vele szemben, hogy nem jelölték meg az intézkedés okát. Később is csak közölték, hogy feljelentik, de nem mondták meg, hogy miért jelentik fel, milyen szabálysértést követett el.

A rendőri fellépés szabályait az Rtv. 20. § (2) bekezdése szabályozza, eszerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az

intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

Ezt a rendelkezést egészíti ki a Szolgálati Szabályzat 4. §-a, miszerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelgéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt továbbá – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja

A r. törzsszázlós jelentésében előadta, hogy miután a járó motorral őrizetlenül hagyott jármű sofőrje, vagyis a panaszos előkerült, közölte vele, hogy a KRESZ 41. § (7) bekezdése alapján szabálysértést követett el, ami miatt helyszíni bírságot szab ki rá. Nevezett személy a szabálysértést nem ismerte el, a helyszíni bírságot nem fogadta el. Ezt követően közölte vele a járőr, hogy szabálysértési feljelentést tesz ellene.

Az intézkedő r. őrmester társa jelentésében megerősítette a r. törzsszázlós által előadottakat.

A panaszos által csatolt hangfelvételen csak a feljelentéshez szükséges adatrögzítés hallatszik, az intézkedés eleje nem, így az sem, hogy az intézkedés kezdetén a rendőr valóban megjelölte-e az intézkedés okát. Az adatrögzítés végén megkérdezi a panaszostól a rendőr, hogy elismeri-e a szabálysértés tényét, és aláírja-e a papírt. Miután ezt a panaszos megtagadja, a rendőr közli, hogy akkor feljelenti, mert nem volt bezárva a kocsis, azt járó motorral őrizetlenül hagyta, és az ablak is le volt húzva.

Mindezek alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni arról, hogy sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, ugyanis az egymásnak teljességgel ellentmondó információk miatt nem volt lehetősége felderíteni, hogy valóban elmaradt-e a feljelentés okának megjelölése az intézkedés kezdetekor.

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a panaszos által csatolt hangfelvételen egyértelműen hallható, ahogy a feljelentés közlésekor az intézkedő rendőr megmondja, hogy miben valósult meg álláspontja szerint a panaszos szabályszegése, ezért a panaszos ezen kifogása megalapozatlan.

4) A panaszos beadványában sérelmezte az intézkedést foganatosító rendőrök viselkedését, álláspontja szerint a rendőr fölényes és lekezelő volt.

A panaszos által csatolt hangfelvételen hallatszik, hogy az intézkedő járőr és a panaszos tegezi egymást, közöttük vita hallható, amit a panaszos generál a felvételen szereplő részben. Azonban a szalagon nem hallható, hogy mi okozta a panaszos ilyen jellegű megnyilvánulásait. A rendőr kikéri magának a flegma, kekeckedő stílust, amiben a panaszos válaszol a kérdésekre. A rendőr az adatrögzítést normális hangnemben végzi, ugyanakkor végig tegeződnek és egy idő után (1:30-2 sec között) a rendőr is visszaszól az őt ért támadó jellegű válaszokra és a munkáját illető trágár megjegyzésekre, majd ismét normális hangnemben folytatja az adatrögzítést. Közli, hogy feljelentés tesz, mert őrizetlenül hagyta a nyitott, járómotorú gépjárműt a panaszos. Ebből ismét vita alakul ki a felek között. A rendőr valamit odaad a panaszosnak, majd beszélgetés moraja hallatszik, de a tartalma nem kivehető.

Az intézkedő rendőr magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely – bár legfőképp megsértése következményei tekintetében el kell választani a jogi normáktól, néha céljai és rendelkezései a jogi normákéival egybeesnek – megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a Rendőrség számára. Az Országos Rendőrfőkapitány e nyilatkozat aláírásával vállalta, hogy mindent megtesz azért, hogy érvényt szerezzen a benne foglaltak érvényesüléséért. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá a korábbi állásfoglalásában [65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalása Indokolása II. részének 3. pont] megfogalmazottakat jelen esetben is irányadónak tartja, eszerint: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány ezen indokolással is egyetértett 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában, és a vizsgált panasznak helyt adott. Az országos rendőrfőkapitány mindkét határozatában a panaszosok „aktív”, esetleg „provokatív” közrehatását illetően azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A Testület ezért a jelen esetben attól függetlenül vizsgálta azt, hogy az intézkedő rendőr által tanúsított hangnem és viselkedés alkalmas volt-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére, hogy a panaszos magatartására vonatkozó rendőri állításokat figyelembe vette volna.

A csatolt hanganyagon egyértelműen hallatszik, hogy az intézkedő járőr végig indokolatlanul tegezi a panaszost. Sem a rendőri jelentés, sem a panasz, sem a felvétel tartalmából nem derül ki ugyanakkor, hogy erre az intézkedő járőr engedélyt kért és a panaszostól engedélyt kapott volna.

A Testület mindezek alapján az intézkedő rendőr által használt hangnem miatt megállapította a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét.

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés hangneme miatt csekély mértékben sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga, ezért a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. február 9.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag